

SVÁTKY JARA

POVÍDÁNÍ

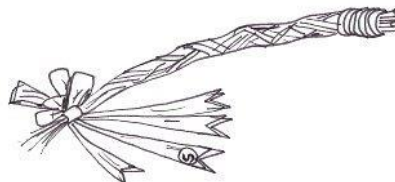
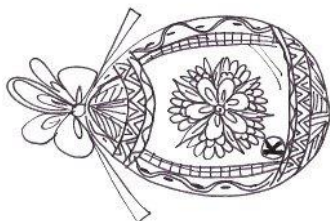
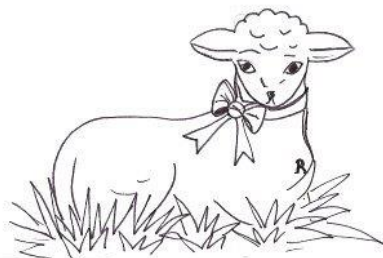
- **Proč slavíme Velikonoce?** – Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Vedle toho jsou Velikonoce **obdobím lidových tradic spojených s vítáním jara**, které s náboženským svátkem souvisejí jen volně.
- **Zvyky na Velikonoce** – hodování, pletení pomlázek, malování vajíček, pečení beránka, velikonoční koledy...
- **Co se peče na Velikonoce?** – mazanec, beránek, jidáše, apod..
- Pusťte si s dětmi pohádku **Chaloupka na vršku** – Jak se ztratily pomlázky - [ZDE](#)

Velikonoční (svatý) týden – 29.3. – 5.4. (při kliknutí na den, více informací i jednotlivých dnech)

- **Modré pondělí, Žluté úterý** – v chalupách se uklízelo
- **Škaredá středa** – nikdo se nesměl na nikoho mračit, aby se nemračil po celý rok
- **Zelený čtvrtek** – bývalo zvykem připravovat jídlo ze zelené zeleniny nebo bylin (špenát, mladá kopřiva), aby byl člověk po celý rok zdravý (do těla dostat vitamíny na jaře). V kostelech zmlknou zvony a až do Bílé soboty je zvonění nahrazováno hlukem hrkaček (říká se, že zvony "odletěly" do Říma). Chodilo se s hrkačkami, klapáčkami, řehtačkami – zvukem se vyhánělo všechno zlé z domů, včetně hmyzu a myši (ve školce můžeme s dětmi projít všechny místnosti s hrkačkami, aby si zvyky zažily)
- **Velký pátek** – ráno je třeba se umýt v potoce (ochrana proti nemocem), nesmělo se prát prádlo, je to jediný den v roce, kdy země otevírá a vydává své poklady
- **Bílá sobota** – doma se uhasila ohniště, zpět se rozezněly zvony
- **Velikonoční neděle** (Boží hod velikonoční) – tento den vrcholí velikonoční svátky, končí půst, peče se beránek, mazanec, chleba
- **Velikonoční pondělí** – obchůzky s pomlázkou spletenou z vrbového proutí a zdobenou stuhami

Symboly Velikonoc

- **Pomlázka** – symbol předávání síly, zdraví a svěžesti, omlazení, šlehány jsou ženy a dívky, aby byly zdravé, veselé, pilné, odměnou za pomlázku jsou malovaná vejce. **Zajímavost** – krajové výrazy pro pomlázku – mrskačka, mrskut, šmigrušt, tatar, hrudovačka, šlaháčka ...
- **Beránek** – beránci se vyskytují jako dekorace, ale i v podobě pečeného moučnicku. Beránek je označován hlavně za křesťanský symbol, ale byl znám už v době předkřesťanské. V židovské tradici byl vnímán za člena božího stáda, v křesťanské tradici je pozemským ztělesněním Beránka Božího – Ježíše Krista.
- **Zajíček** – zajíček, respektive legendy o jeho velikonočním úkolu k nám připutovaly z Německa. Podle všeho totiž právě on přináší velikonoční vejce, a tak je s nimi často zobrazován, například jak je nese v nůši na zádech.
- **Vajíčko** – je o Velikonocích odměnou koledníkům, darem a předmětem zdobení, červené vejce – červené barvy byly nejoblíbenější, nazývaly se "krasnaja", odtud zřejmě vznikl název "kraslice", ale možná i od slova "krásniti" či "krásliti".
- **Velikonoční pečivo** – peklo se pečivo v podobě ptáčků nebo slepic, kuřátek, kohoutků, ježků, tzv. Jidáše (tvar různých figur, točánek, preclíků), mazance, beránek z piškotového těsta.

RECEPTY

- [Velikonoční nádivka](#)
- [Sušenky](#)
- [Vánoční beránek](#)
- [Vaječná tlačěnka](#)
- [Velikonoční pletenec](#)

BÁSNIČKY, KOLEDY A HÁDANKY:

Velikonoční říkání: Michal Čermák

Hody, hody, doprovody
pro jaro se chodí
kolem vody.
Kolem vody, kolem hrází
housátko nás doprovází,
volá šťastně na jitro:
"Dobrýtro!"

Vajíčko: František Hrubín

Slepice, slepičko,
snes mámě vajíčko!
Snesu, až k snídani
dostanu zobání.
A kampak, slepičko,
schováš to vajíčko?
Ve slámě, v jeteli,
hledejte je –
kdybyste viděli,
jak se směje!

Koledy:

Hody, hody, doprovody, dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepička vám snese jiný.

Zajíčková koleda: Josef Kožíšek

Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody,
nesu kopu vajíček.
Potkala mě koroptvička,
chtěla jedno červené,
že mi dá lán jetelíčka,
a já řekl: „Ne, ne, ne!”
Na dvorečku za potokem
mám já strýce králíčka,
tomu nosím každým rokem
malovaná vajíčka.
Hody, hody, doprovody,
já jsem malý zajíček,
dojdu-li tam bez nehody,
dám mu kopu vajíček.

Hádanky:

- Nebýt mého kokrhání, nebylo by rána ani. Vstávejte už, lenoši, dlouho spát se nesluší. (kohout)
- Chodí pod korunou – král není, nosí ostruhy – rytíř není, má šavli – husar není, k ránu budívá – ponocný není. Kdo je to? (kohout)
- Malý zobáček, žlutá peříčka, právě se vylíhlo z bílého vajíčka. (kuře)
- Je soudeček bez obrouček, je v něm dvojí víno, a přece se nesmíchá. (vejce)
- Kulatý dům bez dveří, bílý jako pápěří. Klepneš na něj maličko, hned vyběhne sluníčko. (vajíčko)

Slepička: Jan Čarek

Kropenatá slepičko,
snes nám zlaté vajíčko.
Zlaté vejce? – Ach, co s ním?
O zlato já nestojím.
Jak by se mi ze zlata
líhla potom kuřata?

Poklady: Petr Novák

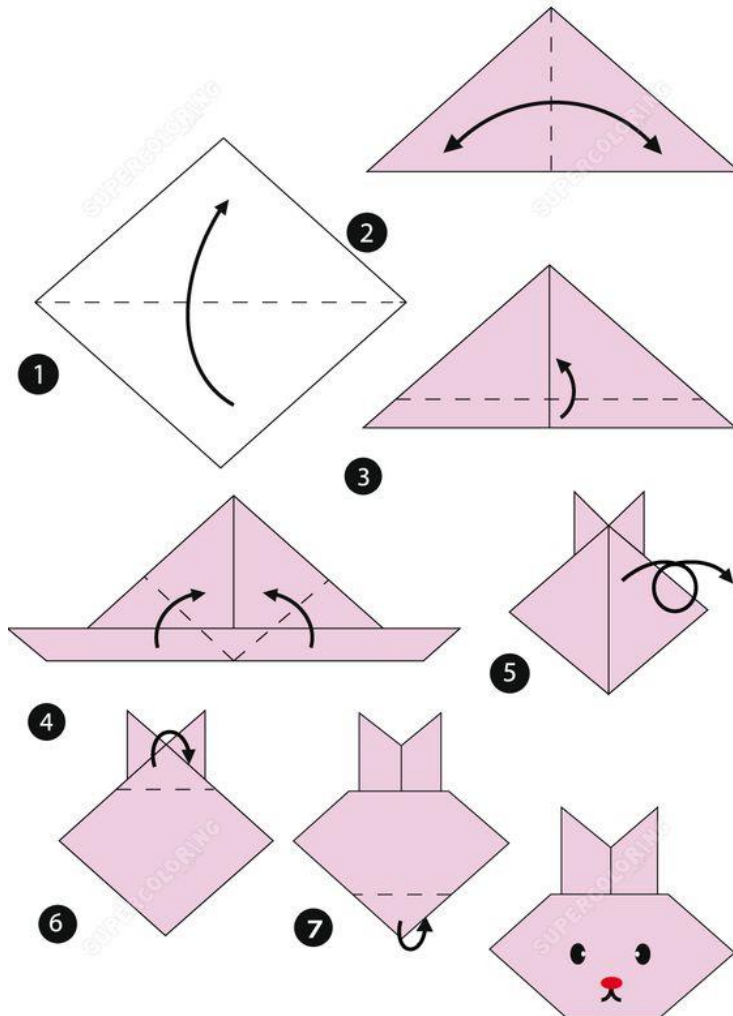
Pojďte hledat poklady.
Najdeme jich hromady,
protože na Velký pátek
všude, kam se podíváte,
hory zlata, hory stříbra.
Stačí jenom správně vybrat
pravé místo v pravou chvíli.
Nic nenajde, kdo se zmýlí.

POHYBOVÁ CHVILKA

- Kuřecí taneček - [ZDE](#)
- Dětská jóga – Velikonoční příběh - [ZDE](#)

TVŮŘENÍ

Skládání zajíček

Velikonoční kuřátko – [ZDE](#) návod

Travní vlasatý panáček – návod [ZDE](#)

Nějaké další nápady na tvoření a dekorace - [ZDE](#).

POHÁDKA O ZELÉNÉM VAJÍČKU

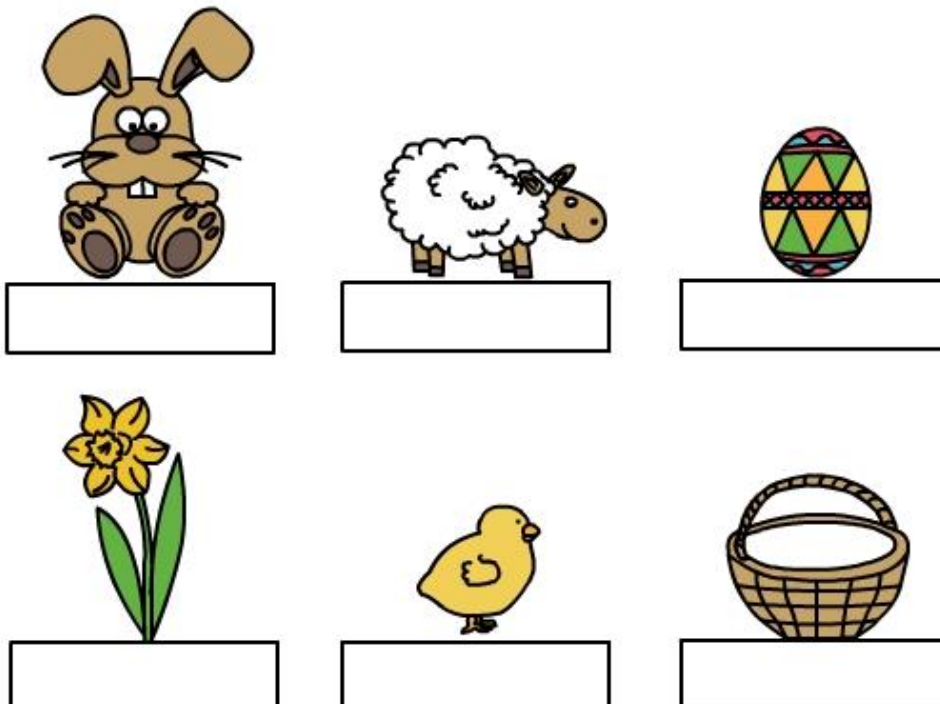
"Kohoutku, chtěla bych vysedět zelené vajíčko", řekla slepička kohoutkovi. "Kdopak to kdy slyšel, že by slepička snášela zelená vajíčka," polekal se kohoutek. „Jdi a přines mi je. Dřív mi nechod' na oči," řekla umíněná slepička. A tak šel kohoutek hledat zelené vajíčko. Přišel k paní krůtě. "Paní krůto, nemáte zelené vajíčko?" „Ale kohoutku, kde bych vzala zelené vajíčko? Jdi k tetě huse, třeba nějaké má. Kohoutek šel k tetě huse "Teto huso, nemáte zelené vajíčko?" „I ty kohoutku, snad se mi neposmíváš! Copak snáším zelená vajíčka?" „Neposmívám se, ale slepička mě posílá, abych jí přinesl zelené vajíčko. „Jdi a zeptej se špačků, třeba tam najdeš zelené vajíčko." Kohoutek šel ke špačkům. „Prosím vás, špačkové, slepička mě poslala pro zelené vajíčko, nemáte nějaké?" „Kdopak bychom je vzali, ale zeptej se drozda, snad ví o zeleném vajíčku. „Kohoutek šel k drozdovi. "Prosím drozde, slepička mě posílá pro zelené vajíčko, nemáš nějaké? Už jsem byl u paní krůty, u tety husy i u špačků, a nikde nemají zelené vajíčko. Pokud ho nemáš ani ty, tak mi aspoň porad'. „Drozd odpověděl: "Zelené vajíčko nemám, ale snad je bude mít skřivánek. Toho se zeptej." Kohoutek šel ke skřivánkovi. "Skřivánku, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. „Skřivánek se zamyslel a povídá: "Taková vejce by mohla mít jen babička sova. Nenajdeš-li zelené vajíčko u ní, nenajdeš ho nikde. „Kohoutek šel k babičce sově: "Babičko sovo, prosím pěkně, nemáš zelené vajíčko? Slepička mě posílá, abych jí nějaké přinesl. Už jsem všude byl a nikde jsem zelené vajíčko nedostal. „Babička sova ospale zamrká a povídá: "Taková vejce neznám. Vrať se domů a řekni slepičce, ať jen snáší bílá vajíčka." Kohoutek jde smutně domů. Před vraty se zastaví. Alenka maluje velikonoční kraslice a dává barevná vajíčka na okno. Jedno vajíčko je krásně zelené. Frrr - vyletí kohoutek na okno a už pospíchá se zeleným vajíčkem k slepičce. "To je krása kohoutku," raduje se slepička ze zeleného vajíčka a posadí se na ně. Vajíčko pod ní křupne a zbudou jen zelené střepy. Je vyfouknuté. Nic v něm není. "Bílá vajíčka jsou přece jen lepší," povídá slepička, "aspoň víme, že se z nich vylíhne kuřátko." A kohoutek je rád, že nemusí shánět nové zelené vajíčko.

Otázky pro děti:

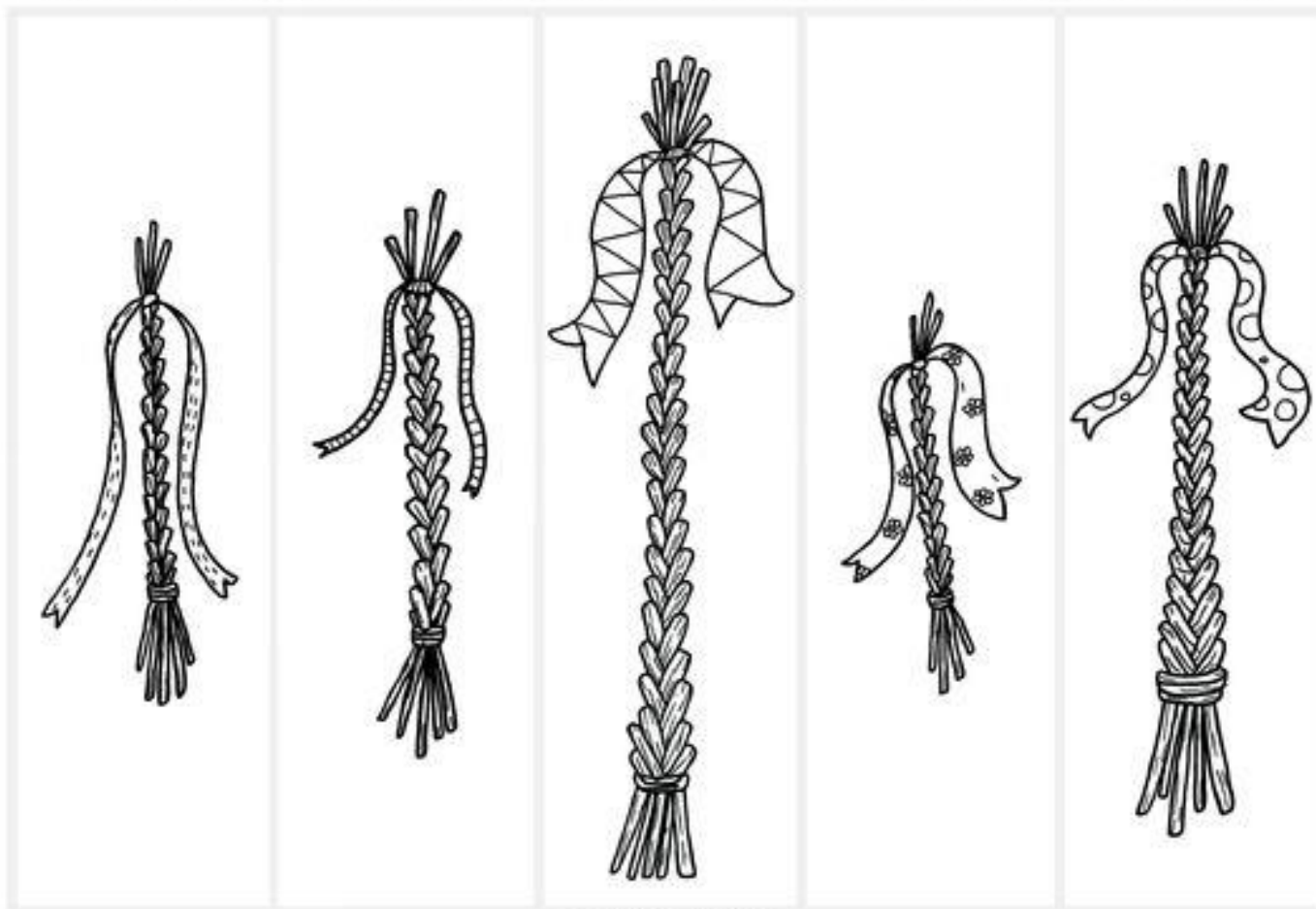
- Jaké vajíčko chtěla slepička vysedět?
- Za kým šel kohoutek jako první?
- Za kým šel jako druhým?
- Jací ptáčci byli v pohádce?
- Jak se jmenovala holčička, která malovala velikonoční kraslice?
- Kde sehnal kohoutek zelené vajíčko?
- Proč se nemohlo ze zeleného vajíčka vylíhnout kuřátko?
- Jak pohádka dopadla?

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- děti mají za úkol rozpoznat obrázky, každý z obrázků vytleskat a určit počet slabik (zakreslit pod obrázek do kolonky – puntíky, za každou slabiku), také mohou děti určit první hlásku

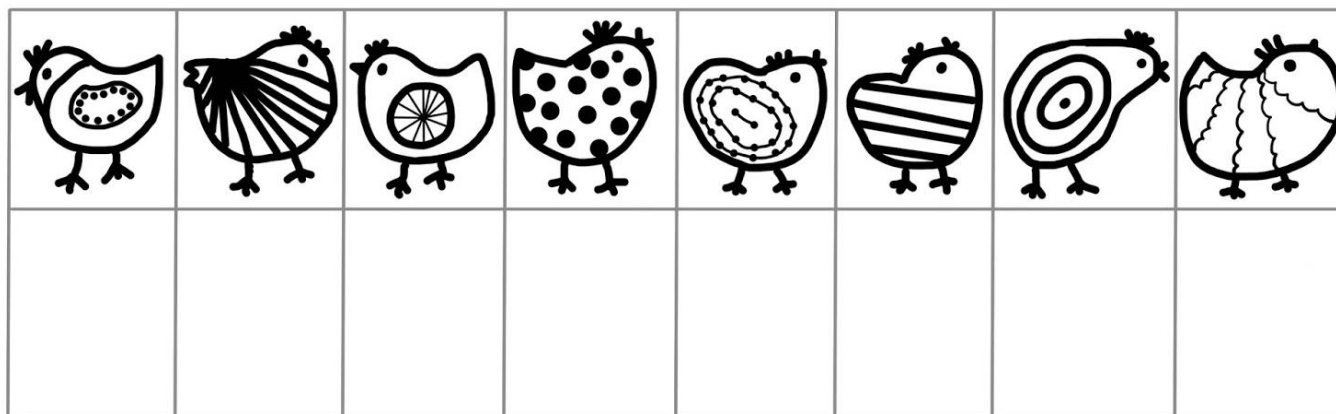

KTERÁ Z POMLÁZEK JE NEJDELŠÍ? A KTERÁ JE NEJKRATŠÍ? VYSTŘIHNĚ RÁMCE, POROVNEJ POMLÁŽKY MEZI SEBOU A SEŘAĎ JE PODLE DĚLKY.

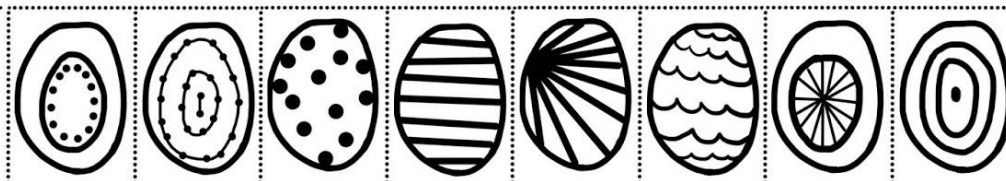

www.vetimidetl.blogspot.cz

PŘIŘAĎ VAJÍČKO KE SPRÁVNÉ SLEPIČCE

www.matchouteam.com

ČASOVÁ POSLOUPNOST – obrázky vybarvit, rozstříhat a poté nalepit vedle sebe, jak jdou za sebou

